SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za cele leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) **vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“**, Kopitarjeve ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 92. V Ljubljani, v soboto 24. aprila 1897. **Letnik XXV.**

Občinske volitve v Ljubljani.

Prihodnji teden se vrše v Ljubljani vsakoletne dopolnilne volitve v mestni zastop. Izvoliti je v tretjem razredu tri, v drugem dva in v prvem pet mestnih odbornikov.

Odbor katoliško-političnega društva je v zadnji seji vsprejel soglasno nastopni predlog:

Glede bližnjih dopolnilnih volitev v mestni zastop ljubljanski izjavlja odbor katoliško-političnega društva, da v sedanjih razmerah ne postavi pri teh volitvah nobenih kandidatov katoliško-narodne stranke, priporoča pa svojim somišljenikom, da se udeleže dopolnilnih volitev v mestni zastop ljubljanski ter oddajo glasove kandidatom slovenskega meščanskega volilnega odbora.

Za tretji razred je slovenski meščanski volilni odbor postavil kot kandidate nastopne gospode:

Ivan Turk,
posestnik in izvošček v Ljubljani.

Anton Gorše,
posestnik in kantiner v Ljubljani.

Avgust Repič,
sodar in posestnik v Ljubljani.

Svoje somišljenike, ki so volilci tretjega razreda, prosimo, da oddajo svoje glasove imenovanim kandidatom ter da se vsi polnoštevilno udeleže volitve, ki se vrši na ljubljanskem magistratu v ponedeljek 26. t. m. od 8. do 12. ure dopoludne.

Letos bodo dopolnilne volitve v mestni zastop ljubljanski zanimive posebno zaradi tega, ker se po dolgem času udeležé občinskih volitev nemški liberalci, katerim je vsled famozne koalicije Schwegel-Tavčarjeve zelo zrasel greben tudi v Ljubljani. Postavili so v prvem razredu dva, v drugem jednega kandidata. Nam se jako sumljivo zdi, zakaj nemški liberalci, ako se že sploh udeležé volitev, ne postavijo vseh kandidatov za prvi in drugi razred. Govorilo se je mnogo, da so se „Narodovci“ pri zadnjih državnozborskih volitvah dogovorili z nemškimi liberalci, da jim prepusté nekaj mandatov za mestni zastop. Nasproti „Slov. Listu“ je sicer „Narod“ trdil, da to ni res, vendar se nam vsa stvar zdi ravno vsled postopanja nemških liberalcev pri postavljanju kandidatov jako verjetna. To trdimo tembolj opravičeno, ker je dr. Gregorič pri volilnem shodu za prvi razred predlagal, naj se slovenske stranke z ozirom na to, ker so tudi nemški liberalci postavili za prvi razred dva svoja kandidata, dogovoré o skupnih slovenskih kandidatih, a „Narodovci“ tega predloga niso hoteli vsprejeti.

Gledé kandidatov slovenskega meščanskega odbora pravi „Narod“:

„Kedaj so si slovenski meščani izbrali ta odbor? Kateri meščani so si ga izbrali in koga so volili v ta odbor? To so vprašanja, na katera pač ne učakamo odgovora, ker se za tem odborom skrivajo klerikalni in krščansko-socijalni naši znanci, kakor Turk ml., dr. Gregorič, Nace Čamernik, kurat Koblar in drugi taki možaki. Da si ti upajo trditi, da so jih „izbrali slovenski meščani“, je pač predrznost, in upamo, da dobé na-njo primeren odgovor pri volitvah.“

Čudno se nam zdi, zakaj „Narod“ še le vprašuje po tistih slovenskih meščanih, ki so upali za tretji razred postaviti svoje kandidate, vsaj je „Narodu“ vendar znano, da so uprav ti slovenski volilci imeli tako ogromno večino na volilnem shodu za tretji razred, katerega je Narodova stranka sklicala v „Narodni-socijalno-demokratični dom“, da je moral dr. Tavčar s svojimi zvestimi pobrati šila in kopita ter ni upal niti glasovati o kandidatih, kar je vendar jedini namen volilnega shoda. In ako bi bil „Narod“ pomislil, kako slabo je bil obiskan volilni shod za prvi razred in da je za drugi razred treba bilo vsled prepičle udeležbe še drugega volilnega shoda, na katerem je bil gosp. Plantan z večino d v e h glasov proglašen za kandidata „Narodove“ stranke, potem bi pač ne mogel o drugi, razven o svoji lastni predrznosti pisati.

Na „Narodovo“ pisarjenje glede naših denuncijacij, ker smo ožigosali agitacijo mestnih slug, ne bomo odgovarjali, ker smo prepričani, da vsak zaveden in pošten volilec z nami vred obsoja tako nedostojno agitacijo.

Mažari v hrvatskem Primorju.

V Zagrebu, 21. aprila.

XII.

V zadnjem zasedanju dalmatinskega zbora se je razpravljalo tudi o posebno važnej železniškej zvezi med Bosno in Dalmacijo, da se namreč zveže glavna dalmatinska luka Spljet s Sarajevom preko postaje Aržane, do koder je že železnica zgrajena. To so zahtevali dalmatinski poslanci, podprti od krščansko-slovanskega kluba tudi v državnem zboru. In to je tudi čisto naravna stvar, da vlada izvede to zahtevo dalmatinskih poslancev, kajti ta železniška zveza ni samo velike važnosti v prometnem pogledu, marveč tudi v strategičnem. A kdo je proti temu predlogu?

Ko se je razpravljalo o tem vprašanju v dalmatinskem zboru, pisali so mažarski listi, da zaustavlja grajenje te proge avstrijska vlada, a tej trditvi so verjeli celo neki hrvatski listi, ter so vkup

LISTEK.

Zanesljivo poročilo.

„Slovenski Narod“ je tako temeljito in zanesljivo poročal o shodu v Hafnerjevi pivarni, da nas je tisto poročilo živo spominjalo poročil klasičnega reporterja Wippchen von Bernau, welchem die Götter die Fülle wuchtiger, bilderreicher Rede, aber der Tasche nimmer zu bannenden Mangel bescherten, kakor ga je ustvaril nemški humorist Julius Stettenheim.

Sestavili smo in priobčujemo našemu kolegi v prihodnjo vporabo vzorec takih poročil, ki bode gotovo zadostoval vsem zahtevam:

Hafnerjeva pivarna dné 19. aprila 1897.

Ravnokar se tukaj dovršuje jako hrupno shod krščanskih socijalistov, kjer je poslanec pete kurije poročal svojim volilcem. Dasi smo se tudi mi narodni naprednjaki vdeležili volitve poslanca za peto kurijo, vendar nas gospod dr. Janez Evangelist Krek ni povabil k shodu, nas — volilcev! Saj smo tudi mi pripomogli k njegovi zmagi, če tudi s tem, da smo glasovali za njegove protikandidate, kajti le tako je dobil večino.

Izjavljam torej, da je ta shod vršil se skrivaj, da je bil tajen. Kakor pa ima vse tajinstveno čudno moč do ljudij, tako se je tudi na tem shodu zbralo krog 600 poslušalcev, ki so vsi hoteli slišati, kaj bo povedal dr. Krek.

In kaj je povedal? Ali nismo mi imeli popolnoma prav trdeči, da mi zase ne pričakujemo od tega moža ničesar? In res, tudi sedaj nas ni hvalil. Vprašamo torej: Ali je to res poslanec vesoljnega slovenskega naroda, ki tako prezira del istega naroda, nas, in ki se vedno bojuje z drugim delom tega naroda, s socijalnimi demokrati? Erkläre mir, Graf Oerindur . . .

Značilno je uprav, da se moramo spominjati pri poročilu o shodu poslanca, katerega je izvolilo vendar preprosto ljudstvo, tega aristokrata! Tak demokrat je dr. Janez Evangelist Krek!

Toda, še več! Zopet moramo prositi tega aristokratičnega grofa, tega najnovejšega pomočnika naših katoliških demokratov, naj nam razjasni, zakaj niso hoteli ti katoliški poštenjaki trpeti v svoji sredi socijalnih demokratov. Ti v resnici miroljubni sodobniki poslušali so govornike z veliko pazljivostjo, katero so prekinili le včasih in tudi takrat le za hipec. Skušali so namreč obdržati krščansko-socijalne govornike v pravem tiru s klici: laž, ljudi goljufate, farški hlapci itd., samo s kratkimi opazkami torej, katere so pa razburjale poslušalce, kar je jako čudno, saj bi morali krščanski socijalisti navajeni biti na tako zabavljanje že iz našega lista.

Tudi so včasih pohlevni socijalni demokratje opominjali krščansko-socijalne poslušalce k pazljivosti.

Ker pa tega med govori niso smeli delati na glas, škropili so krščanske socijaliste s pivom po obrazih, ali jim metali pesek v oči. Vsako tako dejanje trajalo pa je samo hipec in prav nikakega razloga ni bilo za kako razburjenje duhov.

Toda tudi to je vidno razburjalo krščanske socijaliste! Glavni znak teh ljudij je nestrpnost, ne marajo mokrih obrazov in mokre obleke in tudi peska v očeh ne trpijo, rajše imajo pezdir v očesu svojega bližnjega.

Tako se je moral pričeti pretep. Najverodostojnejši socijalni demokratje nam pripovedujejo, da so bili vzrok temu krščansko-socijalni divjaki, torej o tem ni več dvoma.

Socijalni demokratje, vedno pridni in delavni, hiteli so pobirati kamenje prav po narodnem pregovoru: Za pridnega je pod vsakim kamenom krajcar.

Stoli in vrčki so šli iz krščansko-socijalne roke v krščansko-socijalno roko.

Konec te krščansko-socijalne surovosti je bil: 2 polomljeni mizi, 44 stolov in nad 150 razbitih vrčkov. Kameni se niso razbili, ker se po naravni postavi preje razbijejo glave, ob katere priletijo.

To je gotovo škode nad 300 gld. Taki so krščanski socijalisti. Ako bi ga pa izpil še pol litra,

z mažarskimi dokazovali, da je Avstrija nasprotna tudi zedinjenju Dalmacije s Hrvatsko. Ob jednem so se mažarski listi trudili dokazati, da Mažari niso zaslužili z njihovim ravnanjem, da se jih Hrvati, posebno še dalmatinski, tako ogibljejo. Hrvati bi morali po nazoru teh časopisov biti prepričani, da morejo napredovati v vsakem pogledu le z Mažari, ki so voljni pomagati posebno v gmotnih zadevah tako zapuščenim deželam. Naravna je stvar, da se je vsled teh izjav mnogi vprašal, kje je resnica in kdo je protivnik železniški zvezi med Dalmacijo in Bosno.

Hrvatski časopisi so tudi zahtevali, naj se ta zadeva razjasni. Ali natančnemu motritelju ne more biti ta zadeva nejasna. Komur je poznata gospodarska politika mažarskih državnikov, ta gotovo ne more verjeti zatrjevanju mažarskih časopisov o njenih dobrih nakanah za Hrvate, bodi si že v samej Hrvatskej ali pa v Dalmaciji. Mažar skrbi le za Budimpešto in za Reko, katero hoče po sili Hrvatski odtrgati. Le semkaj morajo biti izvedene vse železnice in vsa prometna pota, pa če tudi vse drugo nazaduje.

Najbolji primer te gospodarske politike daje nam Hrvatska, kakor sem že večkrat v „Slovencu“ razjasnil. Brez dvoma bi Mažari izvajali tako politiko tudi v Dalmaciji, ko bi jo imeli v svojej oblasti. Da je temu tako, nam dokazuje najbolje mažarski glas iz Reke o novih železniških projektih, ki se imajo izvesti v Hercegovini in južnej Dalmaciji. Tukaj bi se imela zgraditi nova železnica iz Mostara v Dubrovnik, kjer misli osnovati avstrijska vlada veliko luko. Na ta način bi imela južna Dalmacija dve zvezi z Bosno pri Metkoviću in pri Dubrovniku. To pa Mažarom na Reki (recte mažarskej vladi) ni niti najmanje po volji ter pišejo proti tej osnovi, češ, da je dosta jedna zveza pri Metkoviću.

Ravnanje Kadzyjevo smatrajo Mažari za nerodoljubno, kajti po njihovi trditvi bi morala imeti od Bosne največ koristi Ogerska, češ da so novo pokrajino osvojile večjidel le mažarske čete. Ta trditev je pa že malo preošabna, kakor vidite. Če kdo, morali bi imeti od osvojenja Bosne največ koristi ravno Hrvati, kajti ravno njihove čete so bile vse poslane v boj; a da niso vodili vojske hrvatski generali, bilo bi morda pri tem podjetju še več žrtev palo.

In zdaj, ko se dalmatinskim Hrvatom vsaj deloma po teh novih zvezah, ki se seveda ne bodo izvele njim na voljo, nego iz državnih obzirov, nagradi tedanja požrtvovalnost, upijejo Mažari, da imajo le oni pravico na vse koristi iz te pokrajine in da ne morejo dozvoliti, da se na obali jadranskega morja južno od Reke povzdigne še katera luka, kajti če se to zgodi, potem se kmalu zmanjša promet v njihovi luki. Kdo iz vsega tega ne razvidi lahko in jasno, da so se Mažari uprli tudi zvezi Aržavo-Split, da so po svojih časopisih hoteli svet zaslepiti, da je le avstrijsko ministerstvo krivo. Nadejamo se, da se vsa ta zadeva kmalu razjasni, a dalmatinski poslanci si bodo stekli velikih zaslug za svojo deželo, če se jim posreči, da vsa ta kovarstva proti njihovi domovini razbijejo. Grda mažarska sebičnost je presegla že vse meje. Ni jim dosta, da so radi Reke zatrli vse hrv. Primorje, nego posegajo tudi še dalje proti jugu; pa mislijo, da celo v Dalmaciji ne sme biti luke, ki bi tekmovala z njihovo. Dalmacijo ne dado zvezati z železnico preko Hrvatske največ radi narodnostnih odnošajev, ker bi se tako dalmatinski Hrvati laglje zbližali s tostranimi; zategadel je ostal velik kos jugoiztočne Hrvatske brez vsake železnice, če tudi se ona zahteva od leta do leta. Zveza z Bosno pa jim ni po volji ne samo zbog narodnostnih, nego tudi iz gmotnih ozirov. — Na ta način bi morala Dalmacija še zanaprej posebno v prometnem pogledu životariti le Mažarom zavoljo, da se more okoriščevati le njihovo glavno mesto in pa Reka.

Če tudi je Hrvatom mnogo na temu ležeče, da Reka napreduje v vsakem pogledu, saj je vkljub vsem protivščinam vender le še vedno del Hrvatske, ne morejo biti niti najmanje zadovoljni s politiko svojega zaveznika, ki ne dá Hrvatu nikjer na dan, nego mu nastavlja povsodi zapreke, ne samo v hrvatskem Primorju, nego zdaj že tudi v hrvatsko-dalmatinskem.

Zatorej je že skrajni čas, da se temu početju zoperstavijo tudi hrvatski poslanci na ogerskem zboru. Zjedinjeni s Hrvati v avstrijskem državnem zboru mogli bi doseči take vspehe, kakoršnih se niti ne nadjajo. Le odločnosti je treba v takih vprašanjih, kar pa do zdaj seveda ni bilo prvo svojstvo naših poslancev v Budimpešti. Čas je, da se jedenkrat osvestijo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. aprila.

Proti jezikovni naredbi za Češko se je sklenilo v minulem času v posamnih ultragermanskih občinah že toliko resolucij in ugovorov, da jih nemško-liberalna glasila komaj sproti objavljajo. Najbolj se v tem oziru odlikuje „vseskozi nemška“ Štajerska, kjer že kmalu ne bo najti sela, koder bi ne bil dotični zastop po „lastnem prepričanju“ najodločneje ugovarjal vladni naredbi z dné 5. marca. V nekaterih krajih so politična oblastva razveljavila take sklepe, ker ne spadajo v področje občinskih zastopov. Vsled tega hočejo nemčurski neodrešenci nastopiti drugo pot. Sklicujejo namreč shode, na katerih se bo „reševalo“ zatirano nemštvo. Nekaj jednakega nameravajo vprizoriti nemški neodrešenci v Liberci dné 2. maja. K vabilu na ta prevažen shod se tudi omenja, da bodo na shodu nastopili tudi poslanci Schönerer, Iro in Wolf. Če ta shod ne bo imel zaželjenega vspeha, ko bodo nastopili sami heilô bratje, potem je pa res zaman ves up avstrijskih Nemcev in nemštvu bo odklenkalo. Da se to ne zgodi, bode toraj skrbela imenovana trojica in potem — vlada tresi se.

Podeželenje ljudskega šolstva je jedno najbolj perečih vprašanj, s katerim se pečajo sedaj židovsko liberalna glasila. Povod za to jim je dala, kakor liberalni kolovodje sami zatrjujejo, sedanja večina državnega zbora, ki se snide na Dunaju prihodnjo sredo, 28. t. m. Klerikalci, tako pišejo krščanskemu imenu sovražni listi, so vjeli na svoje limanice mej drugim tudi Mladoćehe, in ker bi se ti najbrže upirali neposrednemu predlogu glede uvedbe konfesijonalne šole, iznašli so drugo pot, po kateri bi se vsaj deloma uresničile njih „črne“ nakane, namreč iztrgati iz delokroga državnega zbora zakonodajstvo o ljudskem šolstvu in je poveriti deželnim zastopom, da bi potem v „klerikalnih“ deželah lahko gospodovali v tem oziru popolnoma po svoji volji. — Židovski matadorji so torej v skrbeh za ugled državnega zbora in ne privoščijo deželnim zastopom to, kar jim po vsej pravici pripada. Ako morajo dežele same skrbeti za ljudske šole ter same nositi vsa, pogosto velika bremena, smejo toraj tudi zahtevati pravico, samostojno in neovirano odločevati o notranjih šolskih zadevah. — Imenovani listi se konečno milostno spominjajo zborničnega predsednika, ki bo baje dovolil vse, kar bodo zahtevali „mračnjaški“ zastopniki, ter že sedaj pozivljajo „svobodomiselne“ korifeje na odločen upor proti vladi in nasprotni jim večini, ko se o stvari sami še ni vršil nikak pozitiven razgovor. Ali morda menijo, da se bode njihovega krika ustrašil celi svet in jel tako plesati, kakor mu bode godla peščica liberalcev.

Kvotno vprašanje. Ogerska kvotna deputacija se je sešla danes opoludne k formalni seji, kjer je načelnik prebral nuncij avstrijske kvotne deputacije. V tem naznanja naša deputacija vspehe volitve in sostave predsedstva. Konečno se omenja v nunciju, da je avstrijska kvotna deputacija voljna pričeti ustmena pogajanja z ogersko kvotno deputacijo, ki se prično najbrže 30. t. m. v Budimpešti. Ogerska deputacija je voljna ustreči želji tostranskega zastopstva seveda le v tem oziru, kajti v vseh drugih ozirih si bodeta precej navskriž. Baronu Banffyju se godi sedaj zelo slaba, kajti poroča se, da se je preveč angaževal pri Badenijevi vladi in sedaj nikakor ne more nazaj, zbornica pa pritiska nanj z vso silo in ne mara odjenjati niti za odstotek. Borba bo vsekako zelo huda, toda gotovo še ni, kedo bo podlegel. Gotovo je, da se majejo sedeži ogerskega kabineta, vendar neznan je še trenutek popolnega poloma.

Napad na kralja Umberta je vzbudil pozornost vseh italijanskih in tudi inozemskih listov brez razlike strank. Liberalna glasila izjavljajo, da človek, ki je nameraval napad, ni bil pri popolni pameti, marveč more kaj takega izvršiti blazen, brezupen človek, ter zelo zamerijo katoliškim listom, ki trdijo, da je napad le naravna posledica nezdravih političnih razmer in nravne propalosti v Italiji. Po našem mnenju imajo poslednje imenovani listi popolno prav, kajti človek, ki se ni nalezel vladajočega revolucijonarnega duha, ki ga oznanjujejo socijalni demokrati, anarhisti in framasoni, ne more tako natančno spolnovati anarhističnega načela: boj prestolu in altarju. Napadovalec Pietro Acciarito sicer taji, da bi imel še kakega jednakega tovariša in da ga je ujezila samo visoka nagrada najboljšemu ja-

---

bi mogoče glede škode tudi nekaj odjenjal. Slavno uredništvo torej prosim, če so mu sploh pri srcu krščanski socijalisti, da mi nemudoma v imenovano svrho dopošlje predujem 50 gld. Pa tudi povišam lahko škodo pod istimi pogoji.

Slavno uredništvo iz vsega tega lahko razvidi, da poročam vedno po svoji najboljši nevednosti, da si narodno-napredne stranke pristaši lahko napravijo svojo sodbo.

Sedaj pa, po dokončanem težkem delu, pravim s Cegnarjem:

Blagor mu, ki se spočije . . .

Zakaj je postal lotos moder.

(Ruski spisal S. D. Stepanov.)

(Prevel Incognitus.)

I.

Na jutrovem, pod vročim indijskim podnebjem, v hladni globini tajinstvenega jezera, se je rodila cvetka. Bela kakor krepost Brahme, nežna kakor prvi poljub ljubezni odprla ni svojih peres. Jezer srebrnih očij je razgrnila nad njo črna noč, ko se je vzpela na površje; lahen vetriček je zašumel v vrhovih dreves, luna je potegnila svoje srebrne niti k jezeru in lahki valčki so zazibali novorojeno cvetko v sladek sèn.

Ko je pa zarja pokrila nebó s svojo rožno barvo, ter posula rastline in drevesa s solzicami, poniknila je tajinstvena, bela cvetka v nemo globino hladnega jezera, dokler ni temna noč prižgala svojih biserno svetlih lučij. Mnogokrat je solnce vzhajalo in prav tolikrat je nastopil dan; cvetka je izginila, valovi so zamolklo pljuskali ob breg in šepetali bilkam ob bregu o velikih skrivnostih.

Vsebina tega poglavja se imenuje padma.[1])

II.

Bilo je mesto Raždagriha, iz katerega je šlo mnogo boddhizatev[2]) in hanov. Tam je vladal car Dirghanakha. On je imel hčer, očij modrih kakor pomladno nebo. Imenovali so jo Bhadro. Bogovi so ljubili Dirghanakho, zato so blagoslovili njegovo vladanje.

Ovce in tigri ugaševali so si žejo v enem in istem studencu; mačke in miši so se v tem kraju skupno nagajivo podile; jastrebi in papige polagali si jajca v edna in ista gnezda.

Ko je preteklo štirinajsto leto njegovega vladanja, je umrla carjevi hčeri mati. Ostala ji je še stara dojka Narini, katera jo je ljubila, kakor rodno hčer. Tako so živeli, ne da bi mislili na bodočnost, dokler Narini nenadoma ne zboli. Dvorni zdravniki niso umeli ozdraviti cesaričine ljubljenke. Ko nekoč krasotica Bhadra sedi pri oknu in plače, zagleda naenkrat starega brahmana, ki je šel po cesti naravnost proti nji.

„Jaz znam za tvoje gorje, Bhadra“, pravi ji on, „vem, da nobeden lek ne ozdravi tvoje ti predrage dojnice, a jaz ti hočem pomagati. Ako hočeš, da Narini ozdravi, pojdi naravnost po južni cesti, dokler ne prideš na polje, ki je vse posuto s cvetlicami, katerih glavice so krasnejše od rubinov. Ko prideš tje, vtrgaj tri cvetke in trikrat glasno pokliči Mahardhiprapto, kralja Garud. Ko se ti javi, prosi ga, da te prenese v ono stran, kjer raste drevo „tagara“, katero ozdravi vse bolezni. Od tega drevesa vtrgaj vejico in vrni se. Ne pozabi pa dati ptiču, ako se vstavi, po jedno cvetko!“

Carjeva hči, v besedah brahmana nič hudega sluteča, počaka noči ter se napravi na pot po južni cesti na polje, na katerem so rastle cvetke z lepšimi glavicami od rubinov.

Vsebina tega poglavja se imenuje „upaja“.[1])

III.

Ko je šel neki mladenič, Svastika po imenu, rano v jutro skozi gozd in piskal na pastirsko piščal, je zapazil ob potu na kamnu sedečo deklico, ki je glavo skrivala v nežne ročice in bridko jokala. Lepa je bila kakor razcvela cvetka. Svastika osupnen vsled njene krasote, se vstavi pred njo ter jo vpraša,

[1]) Padma = lotos.

[2]) boddhizatvi = tretje vrste svečeniki Budhe.

[1]) upaja znači sredstvo.

haču, mej tem ko on kot kovaški pomočnik že dlje časa ne dobi dela in nima ne hrane, ne stanovanja; vendar iz njegovih besedij ne moremo sklepati, da je govoril resnico, kajti jako neredkokrat se pripeti, da bi napadovalec povedal, kdo ga je dovedel do tega koraka. Ako hoče toraj italijanska, pa tudi ostale vlade, kar največ omejiti take napade, ki so po mnenju kralja Umberta „majhne prijetnosti na njegovem mestu", naj obrne večje pozornost na odgojo mladine in dá v javnem življenju več pravic veri in nravnosti. Z izjemnimi zakoni proti anarhistom, ki je je uvel Crispi in je nameraval odpraviti Rudini, a si bode sedaj najbrže premislil, se nikdar in nikjer ne more doseči zaželjeni vspeh. Prav imajo toraj trezneji politiki, ako spravljajo predvčerajšnji dogodek v Rimu v zvezo s popolno propalostjo javnega življenja v Italiji.

Bolgarija in Rumunsko. Iz glavnega mesta rumunskega kraljestva se je včeraj brzojavno sporočilo, da je vojni minister naročil odposlati dva bataljona vojakov, da se na ta način pomnoži mejna straža v Dobruči. S tem se popolno vjema drugo poročilo, da se je namreč knez Ferdinand povodom svojega bivanja v Berolinu pritožil pri nemškem cesarju nad oboroževanjem Rumunije. Resnica je toraj, da se Rumunija oborožuje že dalje časa, in da je že znatno pomnožila svoje vojaštvo na meji. Rumunska vlada namerava najbrž preprečiti, da bi se mogla Bolgarija vdeleževati kake akcije proti Makedoniji, ker bi potem nastala velika nevarnost za Rumunijo. S tem se je na Balkanu jasno pokazalo, da najmanjši šum lahko razdere toli hvalisano mejsebojno prijateljsko razmerje mej posamnimi državicami.

Nemiri v Skadru v severnem delu Albanije, o katerih smo že na kratko poročali, vršé se mej ondotnimi katoliškimi in mohamedanskimi prebivalci in so jih pričeli nasprotniki katoliškega imena. Polastiti so se hoteli katoliškega pokopališča, čemur so se pa katoliki ustavili in zaznamovali svoj prostor s križem. Ta križ so mohamedovci onečastili in odstranili. To je seveda razburilo katoličane in hoteli so se nad napadovalci maščevati, vsled česar se je vnel boj mej obema strankama. Ondotni guverner je prvi nemir sicer zadušil z vojaško silo, vendar pa bo treba še mnogo napora, predno se ukroti mohamedovska druhal. Governer sam s svojimi vojaki ne bo opravil ničesar, ker so sami mohamedovci.

Cerkveni letopis.

Rim, 21. aprila.

Med gromovitim pokanjem možnarjev, ubranim pritrkavanjem melodično ubranih cerkvenih zvonov in veselim prepevanjem priljubljenih velikonočnih napevov smo tudi letos radostnih src obhajali veličastno procesijo vstajenja Gospodovega! Tako pač zamorete ponosno govoriti in sporočevati vi, katere osoda ne leči od ljube domovine; iz tuje laške zemlje pa, naj si bo še tako lepa in v nekaterih ozirih v resnici jedina, vam takega sporočila poslati nisem v stanu, kajti tukaj ne poznamo tako rekoč tega velikonočnega veselja, zlasti pa ne poznamo veličastnega sprevoda od smrti vstalega Gospoda. Za to pomanjkanje smo pa bogato odškodovani z drugimi prelepimi cerkvenimi slovesnostmi, katerih vi ne poznate, in s tem je stvar nekako poravnana. Sveti cerkveni obredi velikega tedna so sicer povsod in že sami ob sebi velikega pomena ter vernega človeka srce globoko pretresajo; kako pomenljivi in v srce segajoči so pa še le, ako se izvršujejo s tolikim duhovniškim aparatom, kakoršnega ima brez dvoma le večni Rim na razpolaganje in se zlasti o tem času v celi svoji mogočnosti in nedosegljivi krasoti razodeva.

V poglavitnih tukajšnjih bazilikah, pri sv. Petru v Vatikanu, sv. Janezu v Lateranu, pri sv. Mariji Maggiore in sv. Križu v Jeruzalemu je navadno dotične cerkve kardinal, kateri, spremljan od škofov in z mnogoštevilno azistenco kanonikov, prebendarjev, vikarjev in drugih klerikov, cerkvene obrede opravlja. Tako je bilo n. pr. veliko soboto pri sv. Petru, ko je kardinal Oreglia blagoslovil krstno vodo; naštel sem nad 130 njegovih spremljevalcev duhovnikov. Vsi so imeli v roki cvetlični šopek, ko so od glavnega oltarja med prelepim petjem psalmičnega oddelka „Sicut cervus desiderat" v procesiji šli do krstnega kamna.

Med njimi jih je bilo 12, ki so bili oblečeni z belim pluvijalom in so zraven svežega šopka imeli v roki velik lesen škropilnik, nekako tako izdelan, kakor so navadni muhavniki, samo da je bil košati del okrogel. Po končanem blagoslovu vode so s temi škropilniki šli po vsi cerkvi, vsak po drugem potu, ter so poškropili ljudi in cerkveno zidovje.

Na velik petek je bilo v baziliki sv. Križa poglavitno cerkveno opravilo, katerega se je tudi mnogo ljudstva udeležilo. Zjutraj je kardinal vikarij Rampolla pel sveto mašo velikega petka, po kateri je iz majhnega stranskega kora pokazal ljudstvu imenitne svetinje, katere se v tej cerkvi hranijo, ter je z vsako posebej dal sveti blagoslov. Te poglavitne svetinje so: 1. kos jaslic, stebra bičanja in kos Zveličarjevega grobnega kamna; 2. prst svetega Tomaža, katerega je položil v Jezusovo prsno rano; 3. trije trni iz Jezusove krone; 4. jeden pravih žebljev križanja; 5. napis križa; 6. trije precej veliki kosi pravega križa.

Popoludne pa je bila, kakor vsako leto, spokorna procesija po cerkvi, med katero se je prepevala zmaga svetega križa. Sprevodni križ je nosil grof Ceschi, veliki mojster malteškega reda, ob straneh pa sta ga spremljala knez Marcantonio Collona in grof Santucci, ki se nikdar ne sramujejo očitno pred svetom pokazati versko prepričanje. Po procesiji je sledila kratka pridiga, po kateri je predstojnik cisterških redovnikov, ki to svetišče oskrbujejo, zopet pokazal zbrani množici gori omenjene svetinje ter je ž njimi dal sveti blagoslov. Te svečanosti se je udeležila tudi kraljica Margarita z izgledno pobožnostjo.

V četrtek popoludne in v petek zjutraj so bili v vseh cerkvah prirejeni božji grobi, kateri so se mi letos še bolj dopadli, nego pretečeno leto. Izmed 32 božjih grobov, katere sem obiskal v teku petih ur, se mi je najbolj dopadel oni pri sv. Martinu, „S. Martino ai Monti". Cerkev je že sama na sebi krasna, ker je njeno popolno prenovljenje letos končano bilo; pod glavnim oltarjem ima velik podzemeljski prostor, katerega so spremenili v krasni cvetlični vrt, v sredi vrta je bila ponarejena globoka votlina, kjer je bil skalnati tabernakelj z Najsvetejšim; neštevilne goreče sveče in razno barvane svetilne pa so čarobno razsvetljevale podzemeljski park.

Pri popoludanskih cerkvenih molitvah so bile prostorne bazilike močno obiskane; ne samo ptujci, katerih je v letošnjem velikonočnem času izvanredno mnogo bilo, ampak tudi domačini so se prav pridno teh molitev udeleževali. Mnogo je vleklo lepo petje izvežbanih cerkvenih zborov, katero je v velikem tednu bolj pravilno in cerkvenemu duhu primerno, nego drugekrati. Posebno izgledno, ker popolnoma pravilno, bilo je petje v cerkvi Jezusovi „S. Gesú", kjer so ga gg. kleriki iz nemškega kolegija „Germanicum" izvrševali. Bilo je blizu 80 pevcev in predavali so pravilen koral tako točno in gladko, da je bilo pač veselje, tako petje poslušati; zato so pa tudi primeroma največ hvaležnih poslušalcev privabili. Zadnji psalm „Miserere" je umotvor, katerega sta zložila Bai in Allegri tako dovršeno in klasično, da je tedanji papež prepovedal to skladbo zunaj Rima prepevati in je pod cerkveno kaznijo zabranil jo ponatisniti ali prepisavati. Toda slavni Mocart, ko je ta psalm „Miserere" slišal, si ga je tako zapomnil, da je vse točke popolnoma iz glave posnel. Papež to zvedoč, se je začudil in je baje rekel, da proti takemu muzikalnemu veleumu cerkvena kazen nima veljave.

V soboto popoludne je bila, kakor sem tudi že lansko leto sporočal, slovesna pontifikalna maša zjedinjenih Armencev pri sv. Miklavžu Toletinskemu.

Po končanem opravilu smo se drenjali proti glavnemu oltarju, kjer se ono štirivoglato podolgasto hostijo delili, pa le komaj tretjini ljudstva se je vstreči zamoglo, ker je hostij zmanjkalo.

Na velikonočno nedeljo je bilo navadno duhovno opravilo, seveda na vso moč slovesno in popoludne slovesne večernice. V Lateranu je pred in po večernicah jeden izmed škofov ljudstvu kazal sv. relikvije, katerih ima ta bazilika mnogo. Udelane so v krasne, dragocene posode, katere imajo različno obliko in so nekatere jako velike in težke, tako da je moral drugi duhoven škofa podpirati, ko je ž njimi ljudstvo blagoslavljal.

Tedenski koledar.

Nedelja, 25. aprila: 1. po Velik. bela, evang. Jezus se prikaže pri zaprtih vratih. Jan. 10. Marka ev. Ponedeljek, 26. aprila: Klemen, Marcelin mm. Torek, 27. aprila: Fidel. Sigm. Peter Kaniz. Sreda, 28. aprila: Vital, Pavel od Križa. Četrtek, 29. aprila: Peter m. Petek, 30. aprila: Katarina Sijen. Sobota, 1. maja: Filip in Jakob apost. — Lunin spremin: dne 1. maja mlaj ob 9. uri 44 m. zvečer. — Solnce izide 1. maja ob 4. uri 52 minut, zaide ob 7. uri 3 minute. — Dan zraste v mesecu maju za 1 uro 13 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. aprila.

(**Procesija sv. Marka**) bode jutri v nedeljo ob navadni uri. Iz stolnice, kjer se zbirajo procesije drugih fará, pojde sprevod ob 8. uri v šentpetersko cerkev. — V stolnici bode ob ½10. uri nemška pridiga in ob 10. uri tiha sveta maša.

(**Kanonično vmeščen**) je bil danes č. g. Janez Müller, kapelan pri D. M. v Polju na župnijo sv. Heleno.

(**„Narodni list" zaderski o slovanski krščansko narodni zvezi**) piše pod naslovom „Za istinu" nastopno: Klub „Slovansko-krščansko narodna zveza" v drž. zboru na Dunaju ni nastal po inicijativi nobenega zastopnika iz Dalmacije, marveč izključljivo po inicijativi, naporu in delovanju dr. Šusteršiča in dr. Laginje, ko se je uvidelo, da vsled obstoječih razmer med Slovenci ni mogoče ustanoviti hrvatsko-slovenskega kluba. — O imenu tega nevspelega kluba ni bilo posebne razprave; ali pravaški zastopniki iz Dalmacije in iz Istre so bili sklenili, ne vstopiti v klub v slučaju, da se bo imenoval „jugoslovanski", ne pa hrvatsko-slovenski ali pa slovensko-hrvatski. Zastopniki stranke prava na Dunaju niso nikogar pooblastili, niti ne mislijo pooblastiti, da jih vodi, ter nikakor ne mislijo, da bi zastopanje teženj hrvatskega naroda izročili v druge roke. — „Narodni list" je glasilo pravašev, katero urejuje posl. Biankini.

(**Občinski zastop v Črmošnjicah**) imenoval je z jednoglasnim sklepom štev. 712 svojega mnogoletnega dosedanjega župnika č. g. Lovro Gantar-ja povodom njegovega odhoda na dekanijsko župnijo na Vrhniko v hvaležno pripoznanje njegovih zaslug častnim občanom in mu po deputaciji izročil krasno izdelani diplom.

(**Radovljiška obrtna nadaljevalna šola**) konča šolsko leto 1896/97. z razstavo šolarskih izdelkov in učil v prostorih ljudske šole. Razstava se otvori v soboto dné 1. maja t. l. ob 9. uri dopoludne, ter bode odprta v saboto dné 1. in v nedeljo dné 2. maja dopoludne od 9. do 12. ure in popoludné od 2. do 5. ure. Vse prijatelje šole najvljudneje vabi k vdeležbi odbor obrtne in nadaljevalne šole v Radovljici.

(**Vojaška godba**) bode jutri ob navadni uri svirala v Zvezdi.

(**Ljudska statistika.**) Na Kranjskem je bilo leta 1896 3555 porok, rojenih 18.555, umrlih 15.282. Vsled jetike jih je umrlo 2179, vsled vratnice 1813, vsled pljučnice 858. Ponesrečilo se jih je 216, samomorov 27, umorov in ubojev 26.

---

zakaj sedi tu tako zgodaj in zakaj tako bridko plače. Dvignivši glavico, vidi deklica pred sabo stati visokega močnega mladeniča v slabi obleki, toda gorečih očij in krasnega lica. Ko ga zagleda, polasti se je neka temna nada. Ona mu pove, kako ji je zbolela dojnica, in kako ji je stari brahman svetoval ozdraviti jo. Nadalje mu pripoveduje, koliko je morala pretrpeti ona, cesaričina, nenavajena težav daljnega pota; kako se ji ranili ostri kamni noge, kako je trepetala strahu v tem temnem mračnem gozdu, kjer mole stara drevesa svoje dolge lišajaste roke drug druzemu in tiho tiho šepetajo strašne tajinstvene pravljice. Nato ji odgovori Svastika: „Cesaričina, mi li zaupaš? Jaz hočem vse izvršiti, kar je rekel stari brahman. Jaz ti hočem prinesti vejico z drevesa „tagara", katero ozdravi vse bolezni. Ko mine dvanajst dnij, pridi vsak večer k jezeru sredi sosednega gozda. Bržko se vrnem, pridem sem in ti prinesem v lastni roki rešitev". „Hvala lepa, dobri prijatelj", reče carjeva hči. Od časa, ko bode solnce dovršilo dvanajstkrat svojo pot, bodem čakala vsak večer pri gozdnem jezeru, dokler mi veter ne zašepeče in pravi, da ti prihajaš, neseč v svojih rokah drevo življenja". Ko to izgovori, se vrne Bhadra domov. Svastika pa gre k omenjenemu polju in pišče na svojo piščal vesele pesmi.

Vsebina tega poglavja se imenuje Natha (pomoč). (Dalje sledi.)

(Darovi.) Za „Katoliški dom“: Skupščina v Planini po v. č. g. cirkniškem dekanu Fr. Kunsteljnu 22 gld. — Za Jeranovo dijaško mizo: G. Jos. Cegnar, kaplan v Moravčah, 3 gld. — Udeleženci zadnjega farnega izpita v Ljubljani so zložili za dobre namene lepo svoto 48 gld., ki se je razdelila na enake dele „Jeranovi dijaški mizi“, „Katoliškemu domu“ in „Katoliškemu skladu“. — Bog plačuj obilno blagim gg. darovalcem!

(Zdravje v Ljubljani.) Od 11. do 17. aprila je bilo novorojenih 25; umrlo jih je 30, med njimi za dušljivim kašljem 2, vratico 1, jetiko 8, vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 16. Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli, in sicer: za dušljivim kašljem 5, za vratico 5.

(Izseljenci pozor!) Že večkrat smo imeli priliko opozarjati čitatelje na velike krivice in nezgode, ki se dogajajo našim izseljencem v „blaženo“ Ameriko že mej potovanjem, posebno pa tedaj, ko stopijo na ameriška tla in videč, da jih je brezvesten agent osleparil, brez vsake pomoči tavajo po ptuji zemlji, dokler konečno niso prisiljeni, da se zadovolje z najtežjim in najslabeje plačanim delom. Dnes nam je pa na razpolago uradno poročilo avstro-ogerskega konzulata v San Pavlu, iz katerega je razvidno, kako lažnjive so obljube raznih agentov, in ki v svitli luči pojasnujejo delavske razmere v San Pavlu in Rio Grande do Sul, ob jednem pa tudi, kako so oškodovani izseljenci pri prevažanju prtljage in menjavanju denarja. Poročilo imenovanega konzulata z dne 8. t. m. se glasi nekako nastopno: V San Pavlu se nahaja sedaj 48 hrvatskih in ogerskih družin, ki so se dale preslepiti agentu Antonu Gergoletu, ki je zatrjeval, da dobe v državi Rio Grande do Sul v last cela zemljišča. Imenovanemu agentu je seveda dobro znano, da je zvezna vlada v Rio de Janeiro dosedaj pač vsprejemala izseljence na račun posamnih držav in jih tudi dalje prevažala, ob jednem pa tudi mora vedeti, da kaj jednacega še nikdar ni storila vlada države San Pavlo. Toda vkljub temu je dovažal ljudi v San Pavlo, akoravno so ti v Genovi naravnost izjavili, da se hočejo naseliti v Rio Grande do Sul, in jih na ta način prisilil, da so morali hote ali nehote ostati v San Pavlu. Izseljenci seveda niso voljni, vdinjati se za delavce v kavinih nasadih in nočejo ničesar slišati o kaki trajni naselitvi. Taki zahtevi bi pa tukajšna vlada tudi ne mogla ugoditi radi pomanjkanja izmerjenega sveta, posebno pa ne vsled tega, ker ne mara samostojnih naselnikov, marveč le delavcev v kavinih nasadih. Izseljenci se nahajajo toraj sedaj v največji bedi ter morajo prebivati v lesenih barakah blizu mesta, kjer so le za silo obvarovani pred slabim vremenom in žive samo ob miloščini. Možje so prišli na tukajšnji konzulat in prosili pomoči. Ker tukajšnja vlada ne mara provzročevati stroškov ptuji vladi, je poskusil konzulat potom avstrijskega poslaništva v Petropolu izposlovati pri zvezni vladi, da bi odvedla te ljudi v Rio Grande do Sul. Vlada pa je na to brzojavno naznanila, da je že pričetkom tega leta ustavila vsako posredovanje za izseljence in je torej nadaljni prevoz nemogoč. — Nadalje dohajajo dan za dnem pritožbe zoper agenta Gergoleta, posebno glede njegovega nepoštenega postopanja s prtljago izseljencev. Železniški tovorni listi se ljudem navadno odvzemó brez kakega potrdila, in ko potem dospó na suho, ne dobé svoje prtljage, pa tudi nikake odškodnine, nasprotno pa zgubé mnogo časa z reklamacijami. Konečno pa se zatekó h konzulatu, ki pa največkrat ne more pomagati, ker manjka potrebnih izkazil. Posebno nepošteno pa postopa agent Gergolet s svojimi pomagači pri menjavanju denarja in plačevanju voznine. Največ pritožb je došlo zoper njegova dva mlada pomočnika, katerih jeden se zove Kavčič, ki dobro govori hrvatski in ogerski, ime druzega, ki je neki doma iz Zagreba, pa tukaj ni znano. Poslednji spremlja izseljence v menjalnice, s katerimi ima vsekako zvezo. Neka hrvatska rodbina je menjala v njegovi prisotnosti 450 gld. in dobila za to le 30 (mesto nad 40) funtov sterlingov in po pravilu 1 gl. je jednak 1 šilingu, menjava tudi sam denar. Za prtljago zaračuna dosti več, kakor je predpisano in tako slepari nevedne ljudi na vse mogoče načine. — Iz navedenega je torej razvidno, da treba izseljencem največje pazljivosti.

* * *

(Nečuven napad.) O napadu v Kopru pišejo iz Kopra dne 21. t. m.: Pripovedovalo se je, da se je med časom velikonočnih počitnic mir povrnil v naše mesto; zatrjevalo se je, da so slovanski učiteljiščniki brez pravega povoda po noči o največem dežji zapustili zavod; pritrjevalo se je celo uradno, da je vse izmišljotina — a glej! vsi ti možje, vsi ti uradi, ki so hoteli zatajiti žalostne dogodke slednjih tednov, so se lahko včeraj, dne 20. t. m. prepričali, da lažejo naši nasprotniki, in da se mladina kar sili in goni v nevarnost. Ob 5. uri popoludne odplul je parnik „Carli“ iz Trsta v Koper, na tem je bilo nad 150 ljudij in med njimi četvorica slovanskih učiteljiščnikov: Kutin, Orel, Bratina in Vales, ki so zidali na možato besedo ravnateljstva ter se podali v Koper. Mirno in tiho, propadlih lic, sedeli so v kotu blizu stranišča na „poppi“, kajti že ko je parnik odplul, slišali so se glasovi: „Evviva Istria italiana“. V zalivu miljskem je stopil k njim provokatoričnim glasom mladi krojaški pomočnik c. kr. finančnega liferanta Valentinija in je pričel: „Se voi quei ščavi, che se scappati? Gavé proprio c . . . in brage. E gavé fatto rapporto a Viena al parlamento; ma sto anno non e udienza per i ščavi. Gave c . . . proprio in brage m . . . Noi non volemo ščavi in Capodistria“ itd. — Preplašeni gojenci so obmolknili. Na to je prišel provokant v drugič in v tretjič. Neki mestni strežaj, ki je bil slučajno na parniku, ga je odpodil, a mož se je vračal vedno in po sili. (Med izgredom je strežaj povsem zginil!) Med tem je začel hujskati pri drugih in kmalo je bila okoli naše četorice sodrga, kacih 30 napadalcev, med njimi že iz prejšnjih dni znani izgredniki (brivci, čevljarji, krojači in nekaj „pavlanov“). Po povelji jednega gospoda profesorja je zbežala naša četvorica v slednji konec „prove“. Tam se jih je usmilil prečastiti g. c. kr. stotnik Baronio, ki se je postavil v svoji dostojanstveniški uniformi pred dijake in jim zagotovil, da jih hoče braniti, naj le ostanejo pri njem. Divji hrup se je množil. Klici Fuori ščavi — Morte per ščavi — Fuora gli volemo li ščavi in divje petje: „Lega nazionale“ in „Patria de Rosseti“ se je razlegalo grozno pretilno. Jeden profesor italijanske narodnosti in ob enem duhovnik, ki jim je mirno svetoval, da naj bodejo mirni, da to ne kaže omike, bil je zasmehovan, izžvižgan. Druhal se je že na tri korake približala revnim dijakom in le dobroto g. stotnika je zahvaliti, da ni prišlo do groznega čina. Sodrga je bila kakor zdivjana. To je trajalo do Kopra. Na krik in vrisk prihrumela je nova sodrga iz mesta — a prišli so tudi štirje žandarji, ki so si natančno ogledali ekscedente in potem dijake spremili na dom. Navzoči so bili na parniku kakor priče: gg. c. k. profesorji Curto, pl. Kleinmayer, Šubic, Bisiag; c. kr. sodnijski pristav Clarici, učiteljici Goglia in Hrvatin in posebno pa gospod c. kr. stotnik Baronio, kateremu so se revni gojenci zahvaljevali solznimi očmi. — Bog ohrani vrlega moža! Na jutro 21. t. m. se je napravila tožba na c. kr. urad. — Ali se bode hotelo utajiti tudi to? Ali je to tisti mir, ki se je jamčil slovanskim dijakom? Ali v resnici ni nobene pomoči in to od nobene strani? Ali morajo v resnici ostati tu slovanski dijaki vsaj toliko časa, da pride do najhujšega? Ali res mora biti žrtev in to ravno iz vrst naših ukaželjnih mladeničev?

(Na zagrebškem vseučilišču) je bilo v zadnjem zimskem tečaju 484 slušateljev, in sicer bogoslovcev 76, pravoslovcev 261, modroslovcev 147 in 31 farmacevtov.

(Cerkvena glasba o velikonočnih praznikih v mestni farni cerkvi v Celju.) Z velikim veseljem opažamo napredek v cerkvenem petju pri naši farni cerkvi. Tako točno, pravilno naglašanje in gladko se menda že dolgo ni pelo, kakor te praznike. Zasluga za to gre v prvi vrsti gospodu Dragotinu Brvarju, mestnemu orgljavcu, za njegovo požrtvovalnost in pa vztrajnost pevcev pri skušnjah. Pelo je 12 pevcev, sami čili in krepki glasovi; omenjamo naj tu pohvalno posebno gdč. Krušićevih (sopran in alt). Pri zjutranjih mašah so se pele novejše domače kompozicije Försterjeve in Angelikove, deloma pa tudi nekatere starejše, posebno Ribarjeve, katere je prav lepo in ubrano harmonizoval gospod Brvar. Pri pontifikalni maši ob 10. uri se je po lanski novi maši drugič pela težka Zellerjeva „Festmesse in D“. Posebno pri tej maši imeli smo priliko opažati, koliko je naše petje v zadnjem času napredovalo. Pristop, darovanje in obhajilo so se peli iz „Graduale Romanum“ koralno. Peli so se razven tega znani graduval Ett-ov, Veselakov „Confitebuntur“ in Försterjeva „Regina coeli“. — Responsoria so se pela četveroglasno po Försterju brez spremljanja orgelj. Ta očividni napredek bodi vspodbuja i za gospoda vodjo Brvarja i za gg. pevke in pevce, da vztrajajo pri poučevanju.

(Transit certifikati.) C. kr. trgovsko ministerstvo javlja tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da se je zadnji čas iznova večkrat zgodilo, da so španjska carinska oblastva odrekla carinske olajšave, dovoljene za uvozno odpravnino za tukajšnje eksporte, namenjene v prehodu skozi Nemško na Španjsko, ker se ni izkazal od španjskega konzularnega urada v prehodni deželi izdan oziroma vidiran transit-certifikat. Zategadelj je trgovsko ministerstvo vprašanje o izkazu takih certifikatov iznova spravilo pri c. kr. vnanjem ministerstvu v razgovor. Vnanje ministerstvo pa je sedaj trgovskemu ministerstvu naznanilo poročilo c. in kr. poslanstva v Madridu, po katerem so španjska carinska oblastva pooblaščena samo v to, da smejo zahtevati izkaz transit-certifikata, katerega je izdal, oziroma vidiral pristojni konzularni urad v izvirni deželi, ne pa urad v prehodni deželi. — Sicer pa je c. in kr. poslanstvo v Madridu, da zabrani vsako krivo razumenje, prosilo kr. španjsko vlado, da mu avtentično in precizno naznani vse sedaj veljavne predpise, po katerih se je ravnati pri pošiljanju tukajšnjega blaga skozi tretje dežele na Španjsko. Španjska vlada je obljubila, da želji kmalu ugodi.

(Dražbeni razpisi.) Pri glavnem poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Bukareštu se vršita dvé licitaciji, in sicer prva dné 3. maja t. l. radi dobave več tisoč kilogramov cinka v ploščah in palicah, svinca in stanijola, druga dné 10. maja t. l. radi dobave lesenih kladivov, amerikanskih spiralnih svedrov, pil, porcelanskih vaz, grafitnih in železnih loncev, mesinga jekla, čopičev, lojenih sveč itd. — Pri glavnem ravnateljstvu „Monitorul oficial-a“ v Bukareštu bo dné 5. maja 1897. radi dobave papirja, kartonov in pisemskih zavitkov (kuvertov) javna dražba. Dalje se vrši dné 30. aprila 1897 pri ženijskem ravnateljstvu rumunskega vojnega ministerstva v Bukareštu licitacija radi dobave usnjenih tokov (futeralov) za lopate, krampe itd. in 4. maja 1897 pri glavnem poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Bukareštu licitacija radi dobave trde medene žice, medenih plošč itd. Dražbeni razpisi se lahko pregledajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

(V Varšavi) so izključili iz šole nadobudnega 13letnega židka. Le-ta je posojeval svojim tovarišem denar proti knjigam, nožičkom in podobnim rečem. Ako ni bilo denarja v pravem času nazaj, prodal je zastavljeno stvar, seveda je vse obdržal od dobljenega denarja. Poleg tega so mu morali njegovi dolžniki plačevati od 30 kopejek 5 kopejek obresti. Dečko je začel svojo „trgovino“ z 2 rubljema in zdaj ima rubljev več sto. Socijalni demokratje, glejte!

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 26. aprila do 1. maja.) Na Kranjskem: 26. v Podbukovju, na Igu, v Ribnici, Jagnenci, na Vačah, Št. Jurji pri Gamberku; 27. v Metliki, v Lukovcu, Bušeči vasi; 29. v Strugah pri cerkvi; 1. maja v Železnikih, Svibnji, Tirni, Planini pri Črnomlju, Boh. Bistrici (za živino. — Na Slov. Štajerskem: 26. v Št. Jurju ob Tabru, pri sv. Lenartu, pri sv. Mohorju, v Rogatcu, Vojniku, v Konjicah; 28. na Vranskem; 1. maja na Ljubnnem, pri sv. Filipu v Selah, na Hajdini, pri sv. Barbari, v Lipnici, Muti, Velenji. Na Primorskem: 26. na Kviškem.

Društva.

(Katoliško društvo za mladeniče.) Vabilo k večernici v dvorani katoliškega rokodelskega doma, Komenskega (Poljske) ulice št. 10. — Vspored: 1. M. Adamič: „Zvezdi“, koračnica. 2. J. Runjanin: „Lepa naša domovina“, moški zbor. 3. * * * Pesem“, čveterospev. 4. M. Adamič: „Jek po bitvi“, tamburaški zbor. 5. Ivan pl. Zajc: „Večer na Savi“, tamburaški zbor. 6. Gr. Rihar: „Žalosten glas zvonov“, čveterospev. 7. A. Foerster: „Gorenjska zdravijca“, moški zbor. 8. B. Smetana: „Koračnica iz opere „Prodana nevesta“, tamburaški zbor. 9. Govor. 10. „Novi župan sinjegrajski“. Veseloigra v dveh dejanjih. Priredil J. Štrukelj. 11. Srečolov. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Tamburaške zbore izvaja tamburaški klub „Zvezda“. — Prostovoljni darovi se za društvene namene hvaležno vsprejemajo. — Vabilo je ob jednem vstopnica.

(Pevsko društvo „Ljubljana“.) Pevsko društvo „Ljubljana“ naznanja najuljudneje, da si napravlja društveno zastavo, katera se razvije prvikrat ob blagoslovljenju dne 27. junija 1897; ako pa bi bilo ta dan neugodno vreme, pa gotovo

dne 29. istega meseca. Naše društvo je kot pevsko društvo važnega pomena za narodno probujanje naših nižjih slojev. Goji pesem in s pesmijo slovansko širi ime in slavo našega naroda ter uceplja svojim članom ljubezen do domovine in naroda slovenskega. Ta uzvišeni namen imajo tudi ostala društva slovenska, za ta namen boré se i vsi zvesti sinovi našega naroda. Med vsemi vladaj slovenska vzajemnost in pričaj o našem jedinstvu. Da bi to narodno vzajemnost tudi na zunaj zasvedočili, a med seboj potrdili, vabimo uljudno, da se blagovoli vsak zaveden Slovenec udeležiti naše slavnosti in da kot znak bratovske vzajemnosti vzame jeden žebelj, na katerem bode urezano njegovo ime. Ta žebelj pribijemo slovesno na našo zastavo v spomin vsakemu kot pospeševatelju slovanske pesmi. Ker pa so troški našemu gmotno šibkemu društvu veliki, zato uljudno prosimo, da v pokritje troškov za napravo zastave vsakdo darujo kak prispevek. Naše društvo je brez imetja in radi tega je prisiljeno prositi bratska društva in častite rodoljube, da mu priskočijo v pomoč in da podaré kak prispevek za napravo društvene zastave.

(Iz poštne hranilnice.) V mesecu marcu se je po državi vložilo 1,282.358 krat skupaj za 146,241.568 gld., od tega na Stajerskem 62.608 krat za 5,133.136 gld., po Koroškem 18.921 krat za 1,607.430 gld., po Kranjskem 14.852 krat za 1,299.126 gld., po Primorskem 23.098 krat za 2,545.485 gl., po Dalmaciji 8.165 krat za 815.059 gl.; vrnilo se je pa 336.227 krat za 145,397.142 gl., od tega pride na Štajersko 10.217 krat za — 2,413.003 gl., na Koroško 2.627 krat za 429.031 gl., na Kranjsko 1 935 krat za 326.565 gl., na Primorje 5.646 krat skupaj 1,562.939 gld., na Dalmacijo 1.060 krat za 138.280 gld. Od dne 12. jan. 1883, ko je zavod začel poslovati, pa do konca minulega meseca bilo je 104,244.832 vlog v skupnem znesku za 12.326,231.261 gl. 45 kr. in 28,310.349 izplačil za 12.212,517.670 gld. 80 kr., tako je v blagajnici preostalo čistih 113,713.590 gld. 65 kr. V prometu nahaja se 12.544 rentnih knjižic, ki so vredne 26,787.300 gl., potem 1.207.238 vložnih in 31.626 čekovnih knjižic. Število vložnikov je naraslo za 4.837 oseb v varčevalnem, za 192 v čekovnem, za 200 pa v nakazničnem (clearing) oddelku. Urad je uložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev za 32,693.955 gld., ta znesek spada med izplačila. V zgubo je prišlo 195 knjižic, med njimi dve z besedilom slovenskim, od teh je jedna izdana na Dunaju, a druga v Gorici. Prva je vredna 2 gl. 97 kr., druga 50 gld.; do nove knjižice je vložnik dunajski dobil pravico 19. aprila, goriški pa dne 1. aprila. Novo pošto z nabiralnico sta dobila kraja Solčava in Žitovlje ali Žetale. V neuradnem delu okrožnice, ki jo imamo pred seboj, objavlja podatke o poštni hranilnici na Ogerskem, Taljanskem, Nizozemskem in Švedskem.

Grško-turška vojska.

Osman Ghazi paša je imenovan vrhovnim turškim poveljnikom v vojski z Grki. — Ta novica pojasnuje ves položaj, ki se je zelo neugodno zasukal za Turke, tako da so ti prisiljeni dosedanjemu vojnemu poveljniku Edhem paši vzeti vrhovno vodstvo ter na to mesto poklicati slavnega branitelja Plevne Osman pašo, v katerega ima turško vojaštvo, kakor se govori, posebno zaupanje. Že dalje časa se je čutilo, da vodstvo generalnega štaba v Carigradu ni zadovoljno s postopanjem Edhem paše. V Carigradu so namreč mislili, da bo turški vojskovodja, ako se prične vojska z Grki, napravil samo prijeten sprehod v Atene. Zadnji boji, v katerih so Grki tudi v Tesaliji premagali Turke ter jih vrgli na mejo nazaj, pričajo, da so se Turki jako motili. V Carigradu niso mogli že nikakor pričakati novice, da je Larisa padla, in zato so očitali Edhem paši, zakaj tako počasi prodira na grško ozemlje. Sedaj pa se je pokazalo, da se je Edhem paša prehitro bližal Larisi ter da je ob straneh premalo zavaroval svojo armado. Grki so to vporabili, turško armado napadli od strani in Turki so se morali umakniti na vsej črti. Umakniti so se morali Turki tudi zato, ker grško brodovje prevaža vojake, ki bodo od morske strani prijeli turško armado. Zato je moral Edhem paša nemudoma poslati 8000 vojakov na morsko obrežje.

Situvacija se je zadnjih štiriindvajset ur znatno izpremenila; zdi se, da se tudi na tesalski meji vojna sreča začenja nagibati na stran Grkov. Verjetno je sicer, da atenska poročila pretiravajo vspehe grškega orožja, a toliko je gotovo, da Turki v zadnjih bojih pred Larisso ne samo niso napredovali, ampak da so jih Grki celo iz več pozicij zagnali čez bojno črto. Grkom se je posrečilo mestece Grizovali, katero so pred nekaj dnevi izgubili, zopet priboriti; istotako so premagali turško vojsko pri Matiju, katera se je morala umakniti do Pentepegadije; tudi pri Reveni so bili Turki tepeni in turška divizija je bila potisnena proti Sigariji. Dvomljivo je pa poročilo, da so se začeli Turki umikati čez Meluno, ker o tem molče vse brzojavke, razun atenskih. Toda ne gledé na to so Turki izprevideli, da je bojevanje z grško vojsko težavno, in da nimajo Turki še veliko vspehov pokazati. Iz Londona se celo dementuje vest, da bi bili Turki Tyrnavos zavzeli; najbrže je resnica, da so Turki to mesto vzeli, a je v zadnjih bojih zopet izgubili.

Turška vlada se nahaja v jako kritičnem položaju, in sultan je bil prisiljen storiti korake, katerih bi gotovo ne bil storil, ako bi ne bila skrajna sila. V mislih imamo namreč imenovanje Ghazi Osman-paše vrhovnim poveljnikom turške armade v Tesaliji. Osman-paša je dobro znan izza zadnje rusko-turške vojne; odlikoval se je vzlasti pri Plevni. Toda sultanu se nihče ne zdi nevarnejši, nego, kdor se je skazal v boju hrabrega in zvedenega poveljnika, in taki možje ne žanjejo na Turškem nikdar zasluženе zahvale.

Tako je bilo tudi z Ghazi Osman-pašo. Sultan, v strahu, da bi mu junak od Plevne radi svoje popularnosti ne postal nevaren pretendent, dal je hrabrega pašo pod svoje varstvo. Imenoval ga je namreč dvornim maršalom in generalnim pobočnikom. Tako je postal Osman-paša sultanov ujetnik, kajti dostojanstvenik te stopinje ne sme nikdar brez izrecnega dovoljenja sultanovega ostaviti dvorne palače. Značilno za položaj turške vojske je torej, da je sultan Osman pašo spustil iz svojega varstva in ga postavil na čelo armade.

Še manj sreče imajo Turki v Epiru, kjer so Grki zavzeli Filipiado, od koder so Turki bežali v divjem neredu in pustili na bojišču nekaj topov in veliko bojnega materijala. Turki bodo bržkone koncentrovali svoje moči v Janini, katero mislijo Grki oblegati.

Tudi na morju so začeli Grki akcijo na celi črti; na zahodnem obrežju streljajo grške ladije na mesto Murtas, severno od Prevese, na vzhodni obali pa na Katerino. Ob jednem so posamezni grški oddelki razdejali več grških skladišč, v katerih je bilo pripravljenih mnogo potrebščin za armado v Elasoni. Dve turški ladiji, ki ste bili bogato obloženi s strelivom in živežem, so Grki zaplenili. Veliko skrb provzroča turški vladi slutnja, da bodo Grki s svojim brodovjem pripluli tudi pred Solun; mesto ni tako dobro utrjeno, da bi moglo dolgo klubovati grškim granatam; utrdbe so v jako slabem stanju in Turki bi mogli jedino z močnimi baterijami odbijati napade.

Tudi iz Krete prihajajo vznemirljiva poročila, po katerih mislijo vstaši v zvezi z Vassosom in njega močmi začeti ofenzivno postopati.

Dunaj, 24. aprila. Turška je namignila bolgarski vladi, kot svojemu vazalu, da naj odpokliče svojega zastopnika iz Aten. Bolgarija je to odklonila, rekoč, da hoče ostati popolnoma nepristranska.

Atene, 24. aprila. Od začetka vojske do včeraj je bilo po poročilu iz verodostojnih virov ranjenih blizu 600 vojakov. Število ubitih vojakov še ni znano.

Atene, 24. aprila. Turki se umikajo proti Pentepigadiji.

Atene, 24. aprila. Uradna poročila iz Epira javljajo, da so bežali Turki iz Philipiade v največjem neredu ter pustili za seboj ranjence in mnogo streliva.

Atene, 24. aprila. Vzhodno brodovje, obstoječe iz samih oklopnic, je bombardovalo predvčeranjim Katerino in razdejalo več javnih poslopij. Zajelo je tudi dve turški ladiji z živežem in strelivom. Turki so odzvali 8000 mož z meje proti severu.

Atene, 24. aprila. Zahodno brodovje bombarduje Aghios-Suranto ob epirskem obrežju.

Atene, 24. aprila. Glede obstreljevanja mesta Katerini se poroča, da se je posadka kmalu umaknila, v mestu so pustili nekaj mrtvih. Grki so zanetili ogenj v carinski hiši in v skladiščih, kjer je bilo veliko živeža za turško vojno.

Atene, 24. aprila. Kralj namerava izdati posebno poslanico na grški narod. Pod orožje so pozvani nekateri razredi črne vojske.

Larissa, 24. aprila. Pota proti Larissi so polna begunov iz vasij na meji, nadalje čet ovac, konj in oslov. V mestu je vse zasedeno. Živeža primanjkuje in bolnice so prenapolnjene.

Arta, 24. aprila. Turki se še vedno umikajo proti Janini. Na Zaligori veje grška zastava. Turki so se na vsej črti umaknili za Filipiado.

Carigrad, 24. apr. Vest o padcu Izzet-beya se splošno potrjuje. Na njegovo mesto je pozvan Adrif-bey, katerega je bil izpodrinil Izzet-bey. Prvi tajnik je postal znova Taksim-bey, ki bo prejemal vse brzojavke z bojišča.

Carigrad, 24. aprila. Vest o grškem napadu na solunsko pristanišče je vzbudila velik strah v sultanovi palači. Mestno ozidje in grad Jedikule se ne moreta ustavljati napadu.

Carigrad, 24. aprila. Turška vlada priznava, da so utrdbe pri Prevesi večinoma razdejane. Po najnovejših poročilih znaša število v boju padlih Turkov nad sedemsto. (Gotovo!)

Carigrad, 24. aprila. Ghazi Osman-paša je odpotoval včeraj s tajnimi, izvanrednimi pooblastili kot vrhovni poveljnik operacijske armade in divizijski general Saad-edin kot poveljnik operacijske armade v Epiru.

Carigrad, 24. aprila. Iz Janine se poroča, da nekateri Redif-bataljoni ne marajo (?) prodirati proti grški meji. Poveljnikom turške armade v Epiru je mesto Achmed-Hifzi-paše, ki je odstavljen, imenovan maršal Abdulah.

Carigrad, 24. aprila. Glavna moč grške tretje divizije v Arti je prekoračila mejo in po vročem boju si osvojila Philipiado ob reki Luros. Izguba na turški strani je zelo velika; izgubili so tudi nekaj topov.

Rim, 24. aprila. „Agenzia Stefani“ poroča: Vse velevlasti so odobrile predlog Rusije, da se ohrani na Kreti status quo. Varstvo grških interesov v Turčiji je prevzela Francija.

Berolin, 24. aprila. Vse velevlasti razun Anglije so odobrile nastopne predloge Rusije: 1. Ne vmešavati se v grško-turško vojsko. 2. Vse velevlasti morajo posredovati, ako jeden bojujočih se delov prosi pomoči. Jedna sama velevlast se ne sme vmešavati v preporno zadevo. 3. Blokada otoka Krete se mora (!) nadaljevati kot poprej.

Petrograd, 24. aprila. Bivši ruski diplomatični agent v Sredcu, Carikov, se je povrnil v Sredec, da ugovarja stališču, ki je zavzema Bolgarija.

Telegrami.

Celovec, 24. aprila. Liberalni učitelji so na občnem zboru učiteljskega društva, ki se je vršil v torek v Celovcu, strastno napadali duhovščino in katoliško stranko. Celovška duhovščina je danes objavila odločen protest zoper neosnovane napade.

Odesa, 24. aprila. Deputacija avstro-ogerskih podložnikov iz južne Rusije je odpotovala v Petrograd, kjer se pokloni cesarju Fran Josipu.

Draždane, 24. aprila. Nemški cesar je dospel včeraj dopoludne. Vsprejel ga je kralj, pruski poslanik in mestni poveljnik.

Rim, 24. aprila. Kralj in kraljica sta se vdeležila z ostalimi člani kraljeve rodbine včeraj zahvalne službe božje. Pri odhodu iz cerkve ju je občinstvo navdušeno pozdravljalo.

Pariz, 24. aprila. Uradno se poroča, da je angleška vlada ugovarjala pri ostalih velevlastih radi nadaljne blokade in okupacije Krete.

London, 24. aprila. „Times“ poroča iz Lizbone: Vse tukajšnje časopisje poroča, da je dospelo angleško brodovje v delagoaški zaliv in naravnost izjavlja, da je to demonstracija proti izzivanju (!) južnoafriške republike.

Kaneja, 24. aprila. Vstajniki so pri Malaksi dvignili belo zastavo. Ker so v Kaneji mislili, da s tem vstajniki prosijo miru, so odposlali admirali polkovnika avstr. 87. peš-

polka na mesto. Polkovnik Guzek je šel po naročilu do vstašev, a ti so naznanili, da je to zastava sv. Jurja, da pa se gledé miru ne marajo razgovarjati.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (13) 3

dorševo med. ribje olje

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta štev. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istotako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dné 2. februvarija 1897.

Provincijal
brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—9

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** železj. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE IZ GIESSHÜBLER najčistije lužne KISELINE

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim vspehom rabi pri boleznih: **motenem prebavljenju, želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi** itd., ter **katarih v sapilih, zaslizenju, kašlju** in **hripavosti.** (III.) 4 17

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Umrli so:

23. aprila. France Faletov, krojačev sin, 25 dnij, Trnovske ulice 13, življenjska slabost.

V otroški bolnišnici:

22. aprila. Antonija Petelin, ključarjeva hči, 3 mesece, furnuculosis.

V bolnišnici:

21. aprila. Jernej Rojc, gostač, 68 let, pljučnica. — Franc Stare, delavec, 42 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani

dné 24. aprila.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	8	20	Špeh povojen, kgr.	—	66
Rež, „	6	—	Surovo maslo, „	—	80
Ječmen, „	5	50	Jajce, jedno	—	2
Oves, „	6	20	Mleko, liter	—	10
Ajda, „	7	—	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso, „	7	—	Telečje „ „	—	58
Koruza, „	4	80	Svinjsko „ „	—	64
Krompir, „	2	—	Koštrunovo „ „	—	40
Leča, hktl.	11	—	Piščanec	—	55
Grah, „	12	—	Golob	—	18
Fižol, „	9	—	Seno, 100 kgr.	2	32
Maslo, kgr.	—	90	Slama, 100 „	2	—
Mast, „	—	70	Drva trda, 4 kub. m.	6	30
Špeh svež, „	—	66	„ mehka, 4 „ „	4	50

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
23	9. zvečer	732·7	6·6	sr. jvzh.	dež	
24	7. zjutraj	731.7	5·2	sr. ssvzh.	oblačno	10·8
	2. popol.	727·8	6·2	p. m. svzh.	„	

Srednja včerajšnja temperatura 103·°, za 0·7° pod normalom.

C. in kr. dvorna

tovarna za izdelovanje orgelj

bratov Rieger

v Jägerndorfu v avstr. Šleziji.

Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utcza 48, v lastni hiši.

Izvrstne, cenene cerkvene orglje

pod prav ugodnimi pogoji. 23 26—8

Seznam orgelj brezplačno.

206 13—6

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter **povsod** brez zgube, ako hoče prodajati **postavno dopuščene** srečke in državna pisma.

Ponudbe na **Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschegasse 8.** 284 10-1

Koverte s firmo

in

vizitnice

priporoča

‚Katol. Tiskarna‘

v Ljubljani.

Kathreiner-Kneippova sladki kava

je kot primes k bobovi kavi

edino zdrava kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom

Kathreiner

804 20—6

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: **več monštranc, kelihov, svečnikov, kandelabrov za velikonočne sveče, lestencev** itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebrenje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

153 20—8 **pasar - srebrar,**

Sv. Petra cesta štev. 27.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

Wolf-Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld. 50 kr., v pol-šagrinastih izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

521 52—41

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovinotiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi 173 12-8

cerkvene svetilnice ali stalnice po dve iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld., **obhajilne svetilnice** iz kositarja po 2 gld. iz medenine po 5, 8, 10 gld., **pušice z zvončki** za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld 1·50, iz medenine 5 gld.; **štedilna železna ognjišča** vsa železna in tudi razna za vzidati.

Pokrivanje zvonikov.

Barvanje zvonikov.

Napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

S kritevjo zvonikov prevzema tudi tesarska dela.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča.

Preč. duhovščini vljudno priporočam **svojo delavnico** za **slikarijo na steklu,** zlasti za izdelovanje **cerkvenih oken** z umetno slikarijo

Ed. Stuhl

v Gradcu.

Annenstrasse 35.

Najboljša spričala in pohvale za izvršena dela razpošiljam na zahtevo.

C. in kr. privilegovani

zavod za izdelovanje orgelj

tvrdke

Franc Čapek

v Kremsu ob Donavi

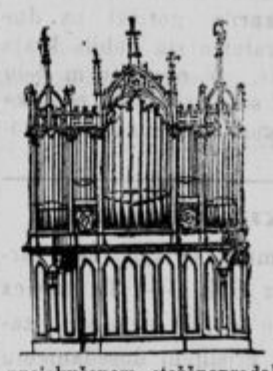

odlikovana mnogokrat s prvimi darili, član pariške akademije umetnosti

se priporoča v izvršitev vseh v to stroko spadajočih del, kakor: **izdelovanje in postavljanje novih orgelj** po najnovejšem, preizkušenem stožčnopredalčnem (Kegellade) zistemu i. t. d. **prenavljanje in popravljanje orgelj, harmonijev,** ameriškega ali poljubnega izvora in velikosti. 121 26—6

Od ustanovitve tega zavoda doslej izvršilo se je v njem **150 novih orgelj,** mej temi so se postavile orglje v **kremški mestni župni cerkvi** (z 48 registri), v **prostejeviški** (s 30 registri), v **Št. Lenartu na Koroškem** (z 28 registri), v **Cortini di Ampezzo** (z 32 registri), v **Obertham na Češkem** (z 18 registri), v **Czepanu na Sedmograškem** (z 12 registri) itd. itd.

Dovoljujejo se jako ugodni plačilni pogoji.

FRANC IV. KWIZDA.

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznaln. diplom.

Kwizdov restitucijski fluid

c. kr. privilegovana umivalna voda za konje.

Cena steklenici gld. 1·40 av. velj.

Kwizdov korneuburški živinski redilni prašek

veterin. dijet. sredstvo za konje, govedo in ovčad.

Cena škatljici 70 kr., pol škatlj. 35 kr.

Kwizdova maža za kopita koja preprečuje krhkost in lomljenje kopit. Lonček à 400 gr. gld. 1·25.

Kwizdov kit (lep) za kopita, umetni kopitni rog. Paličica 80 kr.

Kwizdov kresolin, izvrstno razkuževalno sredstvo. Steklenica 50 kr.

Kwizdove patentovane oklepalne obveze iz gumija.

Patentovane oklepalne obveze izdelujejo se v **sivi, črni, rjavi** in **beli** barvi v štirih velikostih, za **levi** in **desni** nogi.

Za obveze, merjene od *a* do *b*, v obsežju
20—22 cm je primerna velikost št. 1
22—24 „ „ „ „ št. 2
24—27 „ „ „ „ št. 3
27—30 „ „ „ „ št. 4

Patentovana oklepalna obveza velja v **sivi** barvi št. 1 gld. 2·50, — št. 2 gld. 2·70, — št. 3 gld. 2·90, — št. 4 gld. 3·30.

Cena obvezam v **rjavi, črni** ali **beli** barvi je za vsako številko pri komadu za **20 kr. višja,** nego ona za sive obveze.

III. 113 8—2

Ilustrovani cenik **Kwizdovih obvarovalnih predmetov** iz gumija za konje na željo zastonj in franko.

C. in kr. avstrijski in kraljevi rumunski dvorni zalagatelj.

Okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Ustanovljeno 1853.

Razpošilja vsak dan glavna zaloga:

Okrožna lekarna v Korneuburgu.

Zobozdravnik

med. dr. Julij pl. Koblitz

sedaj v hotelu pri Slonu

od srede maja nadalje na Dunajski cesti št. 3

plombuje v zlatu, srebru in emajlirano umetelne zobe in zobovja

po naj novejšem načinu. 257 3 3

Ordinira od 9. ure dopoldne, do 5. ure popoldne.

Kuharica

išče službo

pri kakem gosp. duhovniku. — Več pozvé se pri upravništvu „Slovenca“. 260 4—4

Učenca,

šestnajstletnega, ki je krepkega telesa in lepega vedenja, takoj **sprejme v poduk**

Valentin Rihar,
258 5—5 **strojar v Polhovem Gradcu.**

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 2 26—14

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejše do najfinejše, raznobarvne: rujave, zelene, bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi **kahljice za štedilnike**, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

V lekarni se tudi dobiva: Pristno **francosko žganje** v originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., **med. konjak, med. malaga**, najboljša, vse po najnižjih cenah. **Železnato kineško vino, sagrada vino** (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je

kina-železnati malaga

kot dijetetično, krepčujoče in kri tvoreče zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi primanjkujočim otrokom, ženskim, rekonvalescentom, sploh slabotnim osebam;

Steklenica gld. 1·80, pol stekl. gld. 1·—

Prireja se v kemično farmacevtičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se dopošiljajo naročila. Ondi dobé se tudi vsa **homöopatična zdravila.**

Pojasnila na v lekarniško stroko spadajoča vprašanja dajo se radovoljno in brezplačno. 54 52—15

K grajščini Bokavce (Strobelhof) spadajoča

mlin in žaga

v Kozarjih **prodasta se iz proste roke.** (2-2) 283

Natančneje pri gosp. dr. Fran Voku, c. kr. notarju v Ljubljani.

Razpis službe.

280 (3-2)

Pri **deželni blagajnici kranjski** v Ljubljani **izpraznjeno** je

mesto praktikanta

z adjutom letnih 500 gld.

Prošnje za to mesto naj se pošljejo do **15. maja 1897. l.** podpisanemu **deželnemu odboru** z dokazili o starosti, o dovršitvi kake srednje šole, o znanji slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter o vseh drugih merodajnih osebnih razmerah prosilčevih.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 14 aprila 1897.

Usojam si prečastiti duhovščini, sl. občinstvu in velespoštovanim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem z dnem 8. februarja t. l. ***preselil*** *svojo*

trgovino s klobuki, čepicami in krznarskimi izdelki

iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem trgu v ***novo urejene***

prodajalnične prostore

v Wolfovi (preje gledališčni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam vsestranski ter prosim, da se mi ohrani tekom 23 let pridobljena časteča me blagonaklonjenost sl. občinstva.

Velespoštovanjem

119 15-13 ***Anton Krejči***

Istotam je tudi trgovina s klobuki za dame.

Najboljši fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104—41

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Velika izbera lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov in prstanov.

Zaloga **Styria-koles** in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo po jako nizki ceni. 711 27

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Prostovoljna javna dražba.

Travniki, spadajoči k fidejkomisu kneza Auersperga se bodo **prodajali prostovoljno na javni dražbi** v nastopnih dneh ob **9. uri dopoldne** na lici parcel, in sicer:

dné 26. aprila t. l.

parcele „črnę juke v rakovi jelši“ št. 1100/1, 1100/2, 1100/3, 1100/4, 1100/5, 1100/6, 1100/7, 1100/8 in 1100/9 katastralne občine trnovske, in

dné 27. aprila t. l.

parcele „v črni vasi pri Lipah“ št. 1161/1 in 1161/2 katastralne občine trnovske.

Površje posameznih parcel znaša približno štiri orale.

Varščina (vadium) znaša 10 odstotkov izklicne cene.

Natančnejši pogoji izvedó se v pisarni advokata dr. plem. Schoeppl-a v Ljubljani, Gospodske ulice št. 5.

V Ljubljani, dné 19. aprila 1897. 284 (3-3)

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

ponudijo po **najnižji ceni** poljubno množino

stavbinske opeke,

zarezne strešne opeke

(izdelane iz **najboljše vrhniške ilovice**) in tem pripadajočo

stekleno zarezno opeko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge **za stavbe potrebne predmete.**

Najnižje cene! 201 11—9

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila

za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za **kroj brez graje** in za **točno postrežbo** jamči tvrdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s **perilom oskrbuje** mnogo **c. in kr. častnikov** in **c. in kr. mornarico.**

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja na zahtevo brezplačno. 66 14

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,

priporoča se v vsakovrstna v **sobnoslikarski obrt** spadajoča **dela.** 9 32—11

LUDOVIK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušek** za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi **predeluje** stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna **popravila** in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52—31

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastonj.

Štajersko deželno kopelišče

Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo - solnato - kislikasti vreloi, priporočeni od **prvih zdravniških avtoritet** proti **obolenjem prebavnih in dihalnih organov**, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača,

Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sredstvo, 230 20—4

razpošilja vselej sveže napolnjena

deželna glavna zaloga v deželni hiši v Gradcu in kopeliščno oskrbništvo v Rogatec - Slatini.

Deželna rogaška kisla voda se povsodi prodaja.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mih. Kastnerju in P. Lassniku.

Najboljše sredstvo proti stenicam, bolham, kuhinjskemu mrčesju, moljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot nobeno drugo sredstvo

vsakovrstno golazen — in ga radi tega milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime ‚Zacherl‘.

Pristni **„Zacherlin“** prodajajo **v Ljubljani:**

Ivan Fabian, Karol J. Holzer, Ivan Jebačin, Anton Ječminek, Jeglič & Leskovic, C. Karinger, Mihael Kastner, J. Klauer, Josip Kordin, Anton Krisper, Peter Lassnik, Mihaela Lavrič nasl. F. Grošel, Alojzij Lenček, Ivan Perdan, Karol Planinšek, A. Scharabon, Viktor Schiffer, Jakob Spoljarič, A. Stacul, M. E. Supan, Franc Terdina, Uradniško konsumno društvo,

Dobi se tudi v naslednjih krajih na **Kranjskem:**

V Postojini, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih Lašičah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju, Kostanjevici. Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, v Tržiču, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu, Cirknici, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdych. 202 15—5

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno

blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.**

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-16

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

= na Bregu štev. 20 =

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vštevajoča se dela, osobito v **prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja.** — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materijala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52—28

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomaževo moko

je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za **zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini**, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavske nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.

Jedva nedostajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročbe naj se pošiljajo 56 36—13

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomaževo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Dunajska borza.

Dné 22. aprila.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „	95	„
Avstrijska zlata renta 4%	122 „	40	„
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 „	90	„
Ogerska zlata renta 4%	121 „	80	„
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „	25	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	936 „	—	„
Kreditne delnice, 160 gld.	344 „	50	„
London vista	119 „	55	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „	65	„
20 mark	11 „	73	„
20 frankov (napoleondor)	9 „	52	„
Italijanski bankovci	44 „	95	„
C. kr. cekini	5 „	65	„

Dné 23. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	154 gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 „	—	„
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 „	—	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „	30	„
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 „	25	„
Dunavske vravnavne srečke 5%	127 „	—	„
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 „	—	„
Posojilo goriškega mesta	112 „	50	„
4% kranjsko deželno posojilo	98 „	75	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „	70	„
Prijoritetne obveznice državne železnice	— „	—	„
„ „ južne železnice 3%	174 „	25	„
„ „ južne železnice 5%	127 „	50	„
„ „ dolenjskih železnic 4%	99 „	50	„
Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146 „	—	„
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 „	40	„
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 „	—	„
Salmove srečke, 40 gld.	69 „	—	„
St. Genóis srečke, 40 gld.	73 „	50	„
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „	—	„
Ljubljanske srečke	22 „	25	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 „	—	„
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3415 „	—	„
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	345 „	—	„
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 „	50	„
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	— „	—	„
Montanska družba avstr. plan.	81 „	75	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 „	50	„
Papirnih rubljev 100	126 „	87	„

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.

Zavarovanje za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh**, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svéti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.